

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І

**Збірник господарських ситуацій,
виробничих задач та імітаційних вправ
для студентів спеціальності 071 – Облік і
оподаткування (бакалаврський рівень)**

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою УДУНТ
Протокол № 1 від 24.01.2022

Дніпро 2022

УДК 657.(075.8)

Фінансовий облік I : збірник господарських ситуацій, виробничих задач та імітаційних вправ для студентів спеціальності 071 – Облік і оподаткування (бакалаврський рівень) / уклад.: Т. В. Акімова, Ю. О. Распопова, В. Д. Зелікман. – Дніпро : Україн. держ. ун-т науки і технол., 2022. 47 с.

Наведені конкретні ситуації та імітаційні справи при вивченні дисципліни «Фінансовий облік I», література, що рекомендується.

Призначена для студентів спеціальності 071 – Облік і оподаткування (бакалаврський рівень).

Укладачі: Т. В. Акімова, канд. екон. наук, доц.
Ю. О. Распопова, канд. екон. наук, доц.
В. Д. Зелікман, канд. техн. наук, доц.

Відповідальний за випуск О. В. Божанова, канд. екон. наук, доц.

Рецензент Д. Є. Козенков, канд. екон. наук, проф. (УДУНТ)

Підписано до друку 01.11.2022. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 3,29. Умов. друк. арк. 3,25. Замовлення № 119.

Українського державного університету науки і технологій
49010, Дніпро, вул. Лазаряна, 2

Редакційно-видавничий відділ УДУНТ

ВСТУП

Сучасні економічні умови, які характеризуються високим рівнем фінансових ризиків та невизначеності, вимагають від менеджменту підприємств створення ефективної системи інформаційно-аналітичного забезпечення з метою формування достовірної неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства у вигляді фінансової звітності для задоволення потреб різних груп користувачів інформації як внутрішніх, так і зовнішніх, включаючи державні контролюючі органи. Головну роль в цій системі відіграє фінансовий облік, який включає збирання, обробку, зберігання та передачу користувачам інформації про фінансово-майновий стан підприємства.

Дисципліна «Фінансовий облік І» відноситься до циклу професійно-орієнтованих дисциплін за фахом і має своєю основою такі дисципліни, як: «Економіка підприємства», «Фінанси», «Бухгалтерський облік», «Вступ до спеціальності», «Організація обліку», знання з яких необхідні для успішного засвоєння програми дисципліни. Вона тісно пов'язана з більшістю фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, які складають навчальний план підготовки бакалаврів за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування.

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення фінансового обліку та формування інформації для фінансової звітності про активи та витрати виробництва на підприємствах.

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 – Облік і оподаткування значна роль у вивченні дисципліни «Фінансовий облік І» відводиться практичним і лабораторним заняттям, які забезпечують:

- закріплення і поглиблення теоретичних знань з питань фінансового обліку;
- надбання практичних навичок зі складання аналітичних, синтетичних і узагальнюючих документів фінансового обліку;
- формування навичок роботи з нормативною і спеціальною літературою з фінансового обліку тощо.

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів на практичних і лабораторних заняттях необхідно розглядати і вирішувати конкретні господарські ситуації, імітаційні вправи, впровадження яких в учбовий процес сприяє підготовці фахівців до практичної діяльності.

Конкретні ситуації, імітаційні вправи наведені у послідовності по темах відповідно до робочої програми дисципліни «Фінансовий облік І».

Даний збірник розроблено з використанням матеріалів кваліфікаційної роботи студентки групи ОА901-12м Балинської В. І.

1. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНА ВПРАВА З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

1.1. Конкретні ситуації з фінансового обліку операцій з грошовими коштами

Ситуація 1. Підприємство отримало в касу по чеку 16000,00 грн на видачу авансу під звіт працівникам. У той самий день покупці внесли до каси виручку від реалізації товару у розмірі 21 000 грн.

Впродовж дня з каси видано:

а) головному бухгалтеру на придбання методичної літератури – 5 075,00 грн;

б) директору на відрядні витрати – 10 000,00 грн;

в) майстру виробничої дільниці на поточні витрати – 1 450,00 грн.

Ліміт каси, затверджений на поточний рік – 15 000,00 грн.

Підприємство має право у межах ліміту каси здійснювати поточні витрати. Понадлімітну суму в кінці дня здано до каси банку для зарахування на поточний рахунок.

На початок дня у касі готівки не було.

Необхідно виконати наступне:

а) скласти журнал господарських операцій;

б) розрахувати понадлімітну суму.

Ситуація 2. На початок дня у касі підприємства був вхідний залишок 23 000 грн. Підприємство отримало у касу по чеку 40 000,00 грн для видачі під звіт співробітникам. У той самий день співробітником Карповим С. І. внесено до каси частину позики, наданої йому підприємством у сумі 3 500,00 грн.

Впродовж дня з каси видано:

а) на відрядження: Іваненко І. П. – 10 800,00 грн, Сидоренко Г. Г. – 10 150,00 грн, Петренко Л. А. – 10 050,00 грн;

б) на загальногосподарські витрати: Устиновій Л. Г. – 550,00 грн, Моніну О. В. – 320,00 грн.

Ліміт каси, затверджений на поточний рік 25 00,00 грн.

Підприємство має право у межах ліміту каси здійснювати поточні

витрати. Понадлімітну суму в кінці дня здано до каси банку для зарахування на поточний рахунок.

Необхідно виконати наступне:

- а) скласти журнал господарських операцій;
- б) розрахувати понадлімітну суму.

Ситуація 3. Впродовж операційного дня підприємство здійснило наступні операції на поточному рахунку:

- а) перераховано постачальникам за придбані раніше товари – 570 000,00 грн;
 - б) перерахована орендна плата орендодавцеві за виробничі приміщення у розмірі 5 500,00 грн;
 - в) перерахований податок на прибуток до бюджету у розмірі 65 000,00 грн;
 - г) перераховано постачальнику за придбані раніше канцтовари у розмірі 450,00 грн;
 - д) отримано від покупців за відвантажену раніше готову продукцію – 450 000,00 грн;
 - е) отримані кошти, раніше помилково перераховані постачальнику 4 300,00 грн;
 - ж) отримано відсотки по депозитному вкладенню – 10 000,00 грн;
 - з) переведено кошти з депозитного рахунка – 500 000,00 грн.
- Вхідний залишок на поточному рахунку 1 350 000,00 грн.

Необхідно виконати наступне:

- а) скласти журнал господарських операцій;
- б) розрахувати вихідний залишок на поточному рахунку.

Ситуація 4. Підприємство станом на 01.01.2022 мало валютні кошти на рахунку у розмірі 6 000€ (курс НБУ – 33,5). 15.03.2022 надійшло ще 4 000€ (курс НБУ – 33,4). На дату складання балансу курс НБУ склав 28,55.

Необхідно виконати наступне:

- а) скласти журнал господарських операцій;
- б) скласти схему руху коштів на поточному рахунку в іноземній валюті (форма таблиці представлена нижче (табл. 1.1)).

Таблиця 1.1

Рахунок 312 «Поточний рахунок в іноземній валюті»

Показник	15.03.2022 р.			01.04.2022 р.		
	€	курс	грн	€	курс	грн
Вхідний залишок						
Прихід						
Видаток						
Вихідний залишок						

Ситуація 5. Підприємство здобуває на біржі долари США за курсом 28,1 при офіційному курсі НБУ – 28,05 грн. Купується 10 000\$. Перераховано до пенсійного фонду 1% від загальної вартості валюти. Сплачено комісійну винагороду 25\$. Необхідно скласти журнал господарських операцій.

Ситуація 6. Підприємство продає на біржі долари США за курсом 28,1 при офіційному курсі НБУ – 28,05 грн. Продається 10 000\$. Сплачено комісійну винагороду 25\$. Відобразити ситуацію в обліку. Необхідно скласти журнал господарських операцій.

1.2. Імітаційна вправа «Документування операцій з грошовими коштами»

Завдання імітаційної вправи:

- а) оформити первинні документи щодо операцій з грошовими коштами;
- б) оформити облікові регістри щодо операцій з грошовими коштами;
- в) скласти журнал господарських операцій, що виникли на виробничому підприємстві при надходженні та вибутті грошових коштів.

Перелік документів, які необхідно оформити при виконанні завдань імітаційної вправи:

- прибуткові касові ордери – 2 шт.;
- видаткові касові ордери – 3 шт.;
- платіжне доручення – 1 шт.;

- заявка на переказ готівки – 1 шт.; виписка банку – 1 шт.;
- журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів – 1 шт.;

- сторінка касової книги – 1 шт.

Опис господарської ситуації за 27.01.2022 р. та завдання до неї. 27.01.2022 р. на підприємстві ТОВ «Інвайт» здійснено такі операції з грошовими коштами:

- оприбутковано 9 000,00 грн в касу від приватного підприємця Костко К. Д. відповідно до угоди про оренду приміщення № 245 від 28.12.2021 р. за січень 2022 року (оформити прибутковий касовий ордер № 29);

- прийняті невикористані підзвітні кошти від заступника головного бухгалтера Зуйченко Л. Р. у сумі 200,00 грн (оформити прибутковий касовий ордер № 30);

- видано 4 000,00 грн на відрядження інженеру Роміну В. В. за розпорядженням № 26 від 26.01.2022 р. (оформити видатковий касовий ордер № 38);

- видано 4 000,00 грн на відрядження заступника начальника відділу збуту Горловому О. Д. за розпорядженням № 26 від 26.01.2022 р. (оформити видатковий касовий ордер № 39);

- внесено на поточний рахунок (з каси) 950,00 грн (оформити видатковий касовий ордер № 40, заявку на переказ готівки № 46);

- перераховано передплата за доступ до Інтернету ТОВ «Україна-Інтернет» згідно з рахунком № 40 від 24.01.2022 р. у сумі 1 260,0 грн (у тому числі ПДВ) (оформити платіжне доручення № 364, оформити (з боку банку) виписку банку;

- впродовж дня в касі підприємства заповнено журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів та сторінка касової книги за 27 січня 2022 року.

Додаткова інформація для виконання завдань імітаційної вправи наведена у таблицях 1.2, 1.3.

Таблиця 1.2

Характеристика ТОВ «Інвайт»

Ознака господарювання	Характеристика
Ознака особи	Юридична особа
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Назва	ТОВ «Інвайт»
ЄДРПОУ	26864315
Юридична адреса	49000, м. Дніпро, вул. Калинова, 28
Обслуговуючий банк	АКБ «Кредитний» у м. Київ, МФО 323018
Поточний рахунок	26008188991134
Керівник підприємства	Петренко О. В.
Головний бухгалтер	Сопко К. С.
Заступник головного бухгалтера	Зуйченко Л. Р., паспорт АК № 545658, виданий Придніпровським РВ УМВС України Дніпропетровської обл. 21 вересня 2002 року
Начальника відділу збуту	Горловий О. Д., паспорт АК № 250250, виданий Самарським РВ УМВС України Дніпропетровської обл. 15 квітня 2000 року
Інженер	Ромін В. В., паспорт АК № 383838, виданий Жовтневим РВ УМВС України Дніпропетровської обл. 12 червня 2001 року
Касир	Зінчук С. О.

Таблиця 1.3

Характеристика ТОВ «Україна-Інтернет»

Ознака господарювання	Характеристика
Ознака особи	Юридична особа
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Назва	Інтернету ТОВ «Україна-Інтернет»
ЄДРПОУ	61345678
Обслуговуючий банк	ПАТ «ГОЛДЕНБАНК» у м. Київ, МФО 380034
Поточний рахунок	26345690001231

2. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНІ ВПРАВИ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ІНШИХ НЕОБОРОТНИХ МАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

2.1. Конкретні ситуації з фінансового обліку операцій з основними засобами, іншими необоротними матеріальними активами та нематеріальними активами

Необхідно виконати наступне:

- а) здійснити необхідні розрахунки;
- б) скласти журнал господарських операцій згідно з конкретною господарською ситуацією.

Ситуація 1. Підприємство придбало виробничий цех (будівля разом з обладнанням) загальною вартістю 150 000,00 грн (у тому числі ПДВ). При проведенні експертної оцінки встановлено, що справедлива вартість будівлі цеху становить 60% від загальної вартості придбання, а справедлива вартість обладнання – 40%. Первинна вартість основних засобів визначається шляхом розподілу вартості придбання пропорційно справедливій вартості окремого об'єкта основних засобів. Об'єкти введено в експлуатацію. Пізніше здійснений розрахунок з продавцем. «Облік придбання основних засобів за грошові кошти».

Ситуація 2. При створенні підприємства одним з учасників за згодою з іншими засновниками у якості внеску в статутний капітал внесена виробнича лінія справедливою вартістю 110 000,00 грн, витрати на доставку і монтаж, що здійснювалися сторонніми організаціями, склали 12 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Об'єкт введено в експлуатацію.

Ситуація 3. Підприємство безоплатно отримало верстат, справедлива вартість якого на дату отримання становила 30 000,00 грн. Витрати підприємства на транспортування і монтаж отриманого верстата, які здійснювалися сторонніми організаціями, склали 4 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Об'єкт введено в експлуатацію.

Ситуація 4. На балансі підприємства «Мрія» є верстат первісною вартістю 73 000,00 грн, накопичений знос склав 55 600,00 грн.

Підприємство продає за грошові кошти верстат. Договірна вартість – 25 000,00 грн. Верстат переданий покупцю, а пізніше отримано грошові кошти від покупця за верстат.

Ситуація 5. На балансі підприємства «Мрія» є верстат первісною вартістю 45 000,00 грн, накопичений знос 42 000,00 грн. У результаті аварії верстат став непридатним для використання і було прийнято рішення про його ліквідацію. Демонтаж об'єкта здійснено власними силами підприємства. Витрати на демонтаж верстата склали 860,00 грн. Після демонтажу залишились деякі деталі, що можуть бути ще використані, на суму 1 450,00 грн.

Ситуація 6. На балансі підприємства «Мрія» є вантажний автомобіль первісною вартістю 88 000,00 грн, накопичений знос склав 56 000,00 грн. Підприємство безоплатно передало автомобіль технічному училищу для навчальних цілей.

2.2. Імітаційна вправа «Документування операцій з основними засобами та нематеріальними активами»

Завдання імітаційної вправи:

- а) оформити первинні документи щодо операцій з основними засобами, іншими необоротними матеріальними активами та нематеріальними активами;
- б) скласти журнал господарських операцій, що виникають на виробничому підприємстві при надходженні та вибутті основних засобів, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів.

Перелік первинних документів, які необхідно оформити при виконанні завдань імітаційної вправи:

- акт приймання передачі основних засобів – 2 шт.;
- інвентарна картка обліку основних засобів – 2 шт.;
- акт списання основних засобів – 1 шт.;
- акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів – 1 шт.;
- акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів – 1 шт.;

- інвентарну картку обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів – 1 шт.

Опис господарської ситуації за січень 2022 року та детальні завдання до неї наведені далі.

Підприємством ТОВ «АЛЬЯНС» у звітному періоді здійснено наступні операції:

- отримано в якості внеску до статутного капіталу від Сидорчука І. В. будівлю під офіс справедливою вартістю 2 230 000,00 грн (03.01.2022) (скласти акт приймання-передачі основних засобів № 1/01/22, інвентарну картку обліку основних засобів № 367);

- придбано верстат для зачистки зварювальних швів вартістю 18 900,00 грн (у тому числі ПДВ) від постачальника ТОВ «Фенікс», налагодження верстату здійснено робітниками підприємства, оплата їх праці по налагодженню верстата склала 300,00 грн (скласти акт приймання-передачі основних засобів № 2/01/22, інвентарну картку обліку основних засобів № 368);

- погашено кредиторську заборгованість перед постачальником;

- прийнято рішення про ліквідацію пилки дискової внаслідок несправності та недоцільності ремонту, залишкова вартість якої 845,83 грн, накопичений знос 845,83 грн, здійснено її ліквідацію, після ліквідації оприбутковано запасні частини для подібної пилки на суму 150 грн (скласти акт списання основних засобів № 3/01/22);

- прийнято рішення про списання у зв'язку з моральним зносом та недоцільністю подальшого використання і виведено із господарського обороту у наслідок ліквідації стара бухгалтерська комп'ютерна програма № 1, первісна вартість якої 5 000,00 грн, накопичена амортизація 3 000,00 грн (скласти акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів № 4/01/22);

- замовлено на умовах попередньої оплати підряднику розробку бухгалтерської комп'ютерної програми № 2 вартістю 6 900,00 грн (у тому числі ПДВ), вартість послуг по установці програми склала 600,00 грн (у тому числі ПДВ) (скласти акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів

№ 5/01/22, інвентарну картку обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів № 369);

- всі отримані об'єкти введено в експлуатацію.

Додаткова інформація для виконання завдань імітаційної вправи наведена у таблицях 2.1, 2.2.

Таблиця 2.1

Характеристика ТОВ «АЛЬЯНС»

Ознака господарювання	Характеристика
Ознака особи	юридична особа
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Назва	ТОВ «АЛЬЯНС»
ЄДРПОУ	56892345
Юридична адреса	49000, м. Дніпро, вул. Лісова, 26
Керівник підприємства	Пирогов С. С.
Головний бухгалтер	Юрченко Л. А.
Менеджер	Дейнеко Є. Є.
Бухгалтер	Весняна О. Д. (код матеріально-відповідальної особи – 04)
Комендант офісу	Іванов В. П. (код матеріально-відповідальної особи – 05)
Майстер	Круцик Р. Г. (код матеріально-відповідальної особи – 06)

Таблиця 2.2

Характеристика об'єктів основних засобів та нематеріальних активів

Об'єкт	Характеристика
1	2
Будівля під офіс	Площа 360 м ² , 2 поверхи, 10 кімнат, наявність каналізації, опалення, централізоване водопостачання, електропостачання, інвентарний

Продовження табл. 2.2

1	2
	номер 103.003, рік випуску 2010, номер технічного паспорта БО-258, огляд проведено комісією на підставі розпорядження по ТОВ «АЛЬЯНС» від 02 січня 2022 року № 1, додається проектна документація, 2 санвузли, вікна металопластикові, двері дерев'яні, залізобетонні перекриття
Верстат для зачистки зварювальних швів	Раніше не використовувався, виробництво Україна, вага 50 кг, розміри 210×310×150, інвентарний номер 104.052, рік випуску 2015, заводський номер В-35.XI, номер технічного паспорта заводу-виробника ВЗЗШ-512, огляд проведено комісією на підставі розпорядження по ТОВ «АЛЬЯНС» від 5 січня 2022 року № 2, додається гарантійна документація, представник ТОВ «Фенікс» – І. В. Куліков
Пилка дискова	Надійшла на підприємство 05 лютого 2019 р., не ремонтувалася, маса за паспортом 7 кг, інвентарна картка № 291, метод нарахування амортизації 50% у першому місяці 50% у останньому місяці, огляд здійснено на підставі розпорядження від 14.01.2022 р. № 5, комісію призначено наказом керівника від 08.01.2022 № 3; інвентарний номер 112.087, заводський номер В-35.XI, рік випуску 2018, номенклатурний номер «зп-0000089» присвоєно запасним частинам, що надійшли після ліквідації
Бухгалтерська комп'ютерна програма № 1	Документ, що підтверджує майнові права на об'єкт – Договір про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності № 27

1	2
	від 02.01.2022, строк корисного використання – 5 років, ліквідаційну комісію призначено наказом керівника від 10.01.2022 № 4, інвентарна картка № 3
Бухгалтерська комп'ютерна програма № 2	Документ, що підтверджує майнові права на об'єкт – Акт виконаних робіт від 15.01.2022 № 406, договір з підрядником № 461 від 05.01.2022, строк корисного використання – 4 роки, планується нарахування амортизації прямим методом, ліквідаційна вартість – 0,00 грн, огляд проведено комісією на підставі розпорядження по ТОВ «АЛЬЯНС» від 10 січня 2022 року № 4

2.3. Імітаційна вправа «Розрахунок амортизаційних відрахувань основних засобів»

Завдання імітаційної вправи:

- а) розрахувати амортизаційні відрахування основних засобів за прямолінійним методом;
- б) розрахувати амортизаційні відрахування основних засобів за виробничим методом;
- в) розрахувати амортизаційні відрахування основних засобів за методом зменшення залишкової вартості;
- г) розрахувати амортизаційні відрахування основних засобів за методом прискореного зменшення залишкової вартості;
- д) розрахувати амортизаційні відрахування основних засобів за кумулятивним методом;
- е) скласти відповідні кореспонденції рахунків.

Опис господарської ситуації. Підприємство придбало виробниче обладнання первинною вартістю 1 200 000,00 грн. Ліквідаційна вартість обладнання після його експлуатації може скласти 20 000,00 грн.

Очікуваний термін експлуатації – 4 роки. Загальний розрахунковий об'єм виробництва визначений в 28 004 000 одиниць продукції. Фактичний об'єм виробництва за 1 рік – 8 401 200 одиниць, за 2 рік – 7 561 080 одиниць, за 3 рік – 6 440 920 одиниць, за 4 рік – 5 600 800 одиниць. Умовно приймається, що місячний фактичний об'єм виробництва впродовж одного року однаковий.

Виконання завдань імітаційної вправи оформити у вигляді відомостей розрахунку амортизації.

3. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

3.1. Конкретні ситуації з фінансового обліку операцій з довгостроковими і поточними фінансовими інвестиціями

Необхідно виконати наступне:

- а) здійснити необхідні розрахунки;
- б) скласти журнал господарських операцій згідно з конкретною господарською ситуацією.

Ситуація 1. Підприємством придбані акції публічного акціонерного товариства «А» на вторинному ринку за грошові кошти. Ціль покупки – подальший перепродаж протягом року. Сума видатків на покупку склала 1 000 000,00 грн. Комісійні торговцеві цінними паперами – 50 000,00 грн.

Ситуація 2. Підприємство ПАТ «А» є засновником ПАТ «Б». Сума внеску в статутний фонд склала 2 500 000,00 грн. Видатки засновників по створенню товариства 10 000,00 грн були схвалені його установчими зборами й зараховані в рахунок їхнього внеску в статутний капітал. ПАТ «Б» не є для підприємства ПАТ «А» ні асоційованим, ні дочірнім підприємством.

Ситуація 3. Металургійне підприємство придбало: оцядні сертифікати банку на пред'явника на суму 250 000,00 грн; сплачена комісійна винагорода за послуги, пов'язані з придбанням, – 10 150,00 грн; облигації іншого підприємства на суму 550 000,00 грн в обмін на 500 акцій власної емісії; номінальна вартість акцій становить 1 200,00 грн/шт.; на останніх торгах на фондовій біржі вартість акцій становить 1 300,00 грн/шт.

3.2. Конкретні ситуації з фінансового обліку фінансових інвестицій, що відображаються за амортизованою собівартістю (за варіантами)

Необхідно виконати наступне:

- а) оцінити фінансові інвестиції за амортизованою собівартістю:
 - 1) розрахувати амортизацію дисконту або премії за інвестиціями

в облігації;

2) розрахувати ефективну ставку відсотка за інвестиціями в облігації;

3) розрахувати балансову вартість інвестицій на дату балансу;

б) скласти журнал господарських операцій щодо відображення в обліку фінансових інвестицій, які оцінюються за амортизованою собівартістю.

Для зручності виконання розрахунку оцінки фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю можна використовувати таблицю, що наведена у додатку А.

Варіант 1

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 1 000 000 грн з річною ставкою 10% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 900 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 100 000 грн з річною ставкою 15% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 109 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 2

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 500 000 грн з річною ставкою 12% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 400 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 700 000 грн з річною ставкою 17% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 815 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 3

Завдання 1. 2 січня 2002 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 600 000 грн з річною ставкою 14% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 400 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 370 000 грн з річною ставкою 16% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 390 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 4

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 280 000 грн з річною ставкою 17% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 250 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 630 000 грн з річною ставкою 19% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 700 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 5

Завдання 1. 2 січня 20022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 117 000 грн з річною ставкою 13% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 100 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 939 000 грн з річною ставкою 18% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 1 470 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 6

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 220 000 грн з річною ставкою 11% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 200 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 680 000 грн з річною ставкою 19% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 700 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 7

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 670 000 грн з річною ставкою 12% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 600 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 803 000 грн з річною ставкою 14% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 880 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 8

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 1 480 000 грн з річною ставкою 15% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 1 300 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 575 000 грн з річною ставкою 14% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 590 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 9

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 1 200 000 грн з річною ставкою 15% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 1 000 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 810 000 грн з річною ставкою 10% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 900 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 10

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 1 000 000 грн з річною ставкою 13% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 960 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 2 350 000 грн з річною ставкою 16% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 2 410 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 11

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 3 720 000 грн з річною ставкою 12% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 3 708 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 2 690 000 грн з річною ставкою 16% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 2 750 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 12

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 1 930 000 грн з річною ставкою 14% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 1 900 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 2 620 000 грн з річною ставкою 15% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 2 660 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 13

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 3 430 000 грн з річною ставкою 11% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 3 400 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 3 174 000 грн з річною ставкою 18% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 3 185 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 14

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 1 842 000 грн з річною ставкою 13% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 1 800 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 2 325 000 грн з річною ставкою 14% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 2 432 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Варіант 15

Завдання 1. 2 січня 2022 р. підприємство «ТРК» придбало облігації номінальною вартістю 2 650 000 грн з річною ставкою 12% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 2 320 000 грн. Облігації були випущені строком на чотири роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Завдання 2. 2 січня 2022 р. підприємство «КАВА» придбало облігації номінальною вартістю 3 490 000 грн з річною ставкою 18% з метою їх утримання до погашення. Ціна придбання – 3 600 000 грн. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

3.3. Конкретні ситуації з фінансового обліку фінансових інвестицій, що обліковуються за методом участі у капіталі (за варіантами)

Необхідно виконати наступне:

- а) оцінити фінансові інвестиції за методом участі у капіталі;
- б) скласти журнал господарських операцій щодо відображення в обліку фінансових інвестицій, які обліковуються за методом участі у капіталі.

Для зручності виконання розрахунку зміни вартісного вираження частки інвестора в капіталі інших підприємств можна використовувати таблицю, що наведена у додатку Б.

Варіант 1

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 800 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 20%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 40% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 2

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 7 500 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 18%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 30% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 3

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 1 200 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 15%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 35% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 4

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 3 000 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 16%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 37% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 5

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 4 500 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 17%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 32% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 6

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 8 600 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 19%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 34% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 7

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 2 000 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 21%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 36% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 8

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 500 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 14%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 38% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 9

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 900 700 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 22%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 39% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 10

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 150 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 18%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 33% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 11

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 100 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 17%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 31% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 12

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 630 000 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 20%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 35% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 13

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 500 400 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 19%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 37% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 14

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 1 600 500 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 16%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 38% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

Варіант 15

Підприємство А (інвестор) є одним з засновників двох підприємств – В і Б. До обох підприємств інвестор вніс по 900 500 грн. При цьому частка інвестора у статутному капіталі підприємства В становить 22%. Інвестиція в підприємство В на дату балансу оцінюється за справедливою вартістю. Частка інвестора у статутному капіталі підприємства Б становить 40% його статутного капіталу. Цю інвестицію на дату балансу оцінюють за методом участі у капіталі.

4. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНА ВПРАВА З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

4.1. Конкретні ситуації з фінансового обліку операцій з різними видами дебіторської заборгованості

Необхідно виконати наступне:

- а) здійснити необхідні розрахунки;
- б) скласти журнал господарських операцій згідно з конкретною господарською ситуацією.

Ситуація 1. Підприємство за договором позики 07.05.2022 видає своєму працівникові через касу підприємства довгострокову безпроцентну позику. Сума позики становить 15 000,00 грн. Строк погашення позики, встановлений у договорі, 3 роки. Позику буде погашатися 7 числа кожного місяця шляхом внесення коштів у касу.

Ситуація 2. Підприємство на умовах попередньої оплати придбало два комп'ютери. Витрати підприємства на транспортування комп'ютерів склали 1 600,00 грн (у тому числі ПДВ). Вартість одного комп'ютера складає 24 200,00 грн (у тому числі ПДВ). Транспортування здійснює стороння організація на умовах відстрочення платежу.

Ситуація 3. Підприємство оптової торгівлі за договором купівлі-продажу відвантажило покупцям товар на загальну суму 20 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Відповідно до умов договору оплата товару покупцем повинна бути зроблена на поточний рахунок підприємства-продавця протягом 15 днів з моменту відвантаження. Собівартість партії товару складає 14 000,00 грн.

Ситуація 4. Підприємство уклало договір купівлі-продажу партії товару на умовах розстрочки платежу. Вартість партії товару становить 54 500,00 грн (у тому числі ПДВ). Відповідно до договору до одержання товару підприємство-покупець зобов'язане перелічити первісний внесок у розмірі 25% його вартості (у тому числі ПДВ). Первісний внесок перерахований 26.07.2022 р. Товар відвантажено 27.07.2022 р. За розстрочку платежу щомісяця нараховуються відсотки в сумі 3% від залишку боргу на момент відвантаження товару. Остаточний розрахунок за

поставлений товар відповідно договору зроблений через три місяці від дня відвантаження. Собівартість партії товару – 30 000,00 грн.

Ситуація 5. 1 травня 2022 року підприємство отримало безвідсотковий вексель номіналом 50 000,00 грн терміном на 2 місяця в рахунок оплати за реалізовані 18 квітня на умовах комерційного кредиту товари на суму 44 600,00 грн (у тому числі ПДВ), собівартість якого склала 25 000,00 грн, вексель погашений 01 липня 2022 року;

Ситуація 6. 15 липня 2022 року реалізовано готову продукцію з відстроченням платежу собівартістю 80 000,00 грн за 120 000,00 грн (у тому числі ПДВ), 1 серпня 2022 року отримано вексель номіналом 120 000,00 грн на 90 днів під 15% річних, 31 жовтня 2022 року боржником погашено вексель та нараховані відсотки по векселю за три місяці;

Ситуація 7. 1 вересня 2022 року підприємство отримало вексель на 3 місяці під 12% річних від покупця за реалізовані 5 липня 2022 року товари на суму 60 000,00 грн (у тому числі ПДВ), собівартість товарів складає 30 000,00 грн, 15 вересня підприємство продало вексель банку за 53 000,00 грн.

Ситуація 8. Для придбання сировини підзвітній особі був виданий аванс у сумі 30 000,00 грн. Сировина була придбана й оприбуткована на склад на суму 60 000,00 грн (у тому числі ПДВ), наступного дня підзвітна особа представила авансовий звіт на суму 60 000,00 грн, що був затверджений керівником фірми, а суму перевитрати виплачено з каси підприємства;

Ситуація 9. Для придбання канцелярських товарів підзвітній особі був виданий аванс у сумі 5 000,00 грн, канцелярські товари були придбані й оприбутковані на склад на суму 4 500,00 грн (у тому числі ПДВ), наступного дня підзвітна особа представила авансовий звіт на суму 4 500,00 грн, що був затверджений керівником фірми, а невикористана сума авансу була повернута в касу підприємства.

4.2. Імітаційна вправа «Розрахунок резерву сумнівних боргів»

Необхідно виконати наступне:

а) здійснити необхідні розрахунки;

- б) визначити суму резерву сумнівних боргів станом на 31.12.2022 р.;
- в) визначити суму донарахування резерву сумнівних боргів станом на 31.12.2022 р.

Ситуація 1. У металургійного підприємства станом на 31.12.2022 р. є дебіторська заборгованість у сумі 100 000,00 грн. Залишок резерву сумнівних боргів до складання балансу на 31.12.2022 р. – 12 000,00 грн. Наказом про облікову політику підприємства передбачено, що формування резерву сумнівних боргів здійснюється, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів. Створеною на підприємстві комісією проведено аналіз заборгованості у розрізі кожного дебітора, за результатами її роботи встановлено, що металургійне підприємство має сумніви щодо можливості окремих дебіторів погасити свою заборгованість, а саме:

- 13 000,00 грн – заборгованість контрагента № 1, за яким ведеться справа про банкрутство;
- 9 000,00 грн – заборгованість контрагента № 2, яке оголосило про свою ліквідацію;
- 11 000,00 грн – заборгованість контрагента № 3, стягнення майна якого ведеться в судовому порядку.

Щодо інших дебіторів таких сумнівів не виникає.

Ситуація 2. Обсяг реалізації продукції металургійного підприємства на умовах наступної оплати за 2022 рік складає 1 985 000,00 грн. Залишок резерву сумнівних боргів до складання балансу на 31.12.2022 р. – 32 000,00 грн. Резерв сумнівних боргів, згідно з обліковою політикою підприємства, розраховується, виходячи з питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати. Для визначення коефіцієнту сумнівності підприємство обрало період за три минулі роки. Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати та сума дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, що визнана безнадійною за минулі три роки наведені у таблиці 4.1.

Ситуація 3. В обліку металургійного підприємства станом на 31.12.2022 р. є прострочена дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги у розмірі 590 000 тис. грн.

Таблиця 4.1

Дані для розрахунку резерву сумнівних боргів за минулі три роки, грн

Рік	Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати за рік	Сума дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, що визнана безнадійною впродовж року
2021	1 450 000	40 000
2020	1 750 000	60 000
2019	1 900 000	90 000

За строками непогашення дебіторська заборгованість класифікується таким чином:

- перша група – строком до 30 днів – у розмірі 450 000 тис. грн;
- друга група – строком від 30 до 90 днів – у розмірі 100 000 тис. грн;
- третя група – строком понад 90 днів – у розмірі 40 000 тис. грн.

Залишок резерву сумнівних боргів до складання балансу на 31.12.2022 р. дорівнює 990 тис. грн. Для визначення коефіцієнта сумнівності на основі класифікації дебіторської заборгованості на 31.12.2022 р. підприємство обрало період за три попередні роки. Інформація для розрахунку резерву сумнівних боргів станом на 31.12.2022 р. наведена у таблиці 4.2.

Таблиця 4.2

Дані для розрахунку резерву сумнівних боргів, тис. грн

Дата балансу	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи			Заборгованість, що визнана безнадійною в наступному році, у складі сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи на кінець попереднього року		
	група 1	група 2	група 3	група 1	група 2	група 3
31.12.2020	80000	30000	3000	500	300	400
31.12.2021	121000	85000	4000	900	450	550
31.12.2022	450000	100000	40000	1900	700	150
Разом	651000	215000	47000	3300	1450	1100

4.3. Конкретні ситуації з фінансового обліку резерву сумнівних боргів

Необхідно виконати наступне:

- а) здійснити необхідні розрахунки;
- б) скласти журнал господарських операцій;
- в) сформувати Т-подібний рахунок 38, визначити залишок за рахунком 38 на 31.12.2022 .

Ситуація 1. На кінець 2021 року на підприємстві було створено резерв сумнівних боргів у сумі 70 000 грн. Протягом 2022 року списана безнадійна дебіторська заборгованість за реалізовану продукцію у сумі 72 000 грн та безнадійна дебіторська заборгованість за виданими авансами у сумі 38 000 грн. На кінець 2022 року розрахований резерв сумнівних боргів у сумі 50 000 грн. 31.12.2022 р. нарахована відповідна сума резерву сумнівних боргів.

Ситуація 2. На кінець 2021 року на підприємстві було створено резерв сумнівних боргів у сумі 565 000 грн. Протягом 2022 року списана безнадійна дебіторська заборгованість за реалізовані товари у сумі 555 000 грн. В кінці 2022 року, внаслідок зміни у фінансовому стані одного з дебіторів, відбулося погашення ним дебіторської заборгованості (у сумі 72 000 грн), що раніше була визнана безнадійною. На 31.12.2022 р. розрахований резерв сумнівних боргів у сумі 400 000 грн. 31.12.2022 р. нарахована відповідна сума резерву сумнівних боргів.

Ситуація 3. На кінець 2021 року на підприємстві було створено резерв сумнівних боргів у сумі 360 000 грн. Протягом 2022 року списана безнадійна дебіторська заборгованість за реалізовану продукцію у сумі 320 000 грн та безнадійна дебіторська заборгованість за виданими авансами у сумі 140 000 грн. На кінець 2022 року розрахований резерв сумнівних боргів у сумі 410 000 грн. 31.12.2022 р. нарахована відповідна сума резерву сумнівних боргів

Ситуація 4. На кінець 2022 року на підприємстві було створено резерв сумнівних боргів у сумі 58 000 грн. Протягом 2022 року списана безнадійна дебіторська заборгованість за реалізовану продукцію у сумі 64 000 грн та безнадійна дебіторська заборгованість за виданими авансами

у сумі 8 500 грн. На кінець 2022 року розрахований резерв сумнівних боргів у сумі 62 000 грн. 31.12.2022 р. нарахована відповідна сума резерву сумнівних боргів.

5. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНІ ВПРАВИ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ

5.1. Конкретні ситуації з фінансового обліку операцій з запасами

Необхідно виконати наступне:

- а) здійснити необхідні розрахунки;
- б) скласти журнал господарських операцій.

Ситуація 1. Відповідно договору купівлі-продажу 01.03.2022 р. підприємством придбана сировина на суму 240 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Транспортування сировини здійснювалося 02.03.2022 р. Послуги по транспортуванню сировини на підприємство здійснено сторонньою організацією на суму 6 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Вартість сировини й транспортні послуги оплачені 03.03.2022 р. Крім того, підприємством понесені додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням сировини (труд працівників, що здійснювали розвантажувальні роботи) на суму 5 000,00 грн. Сировина надійшла на склад – 02.03.2022 р., а передана у виробництво 04.03.2022 р.

Ситуація 2. При створенні підприємства одним з учасників за згодою з іншими засновниками у якості внеску в статутний капітал внесені матеріали справедливою вартістю 200 000,00 грн, витрати на доставку матеріалів, що здійснювалися сторонньою організацією, склали 10 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Матеріали оприбутковано на склад підприємства 05.07.2022 р. 10.07.2022 р. матеріали на суму 75 000,00 грн відвантажені у виробництво.

Ситуація 3. Відповідно договору купівлі-продажу 12.09.2022 р. підприємством придбаний спецодяг на суму 36 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Послуги по транспортуванню спецодягу на підприємство здійснено сторонньою організацією на суму 4 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Вартість спецодягу й транспортні послуги оплачені 23.09.2022 р. Спецодяг оприбуткований на склад 12.03.2022 р. Десять одиниць спецодягу на суму 8 500,00 грн передано в експлуатацію виробничому персоналу 20.09.2022 р.

Ситуація 4. Підприємство закупило канцелярські товари на суму 20 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Доставку цих предметів здійснено автомобільним транспортом підприємства, при цьому витрати на пальне склали 1 200,00 грн. Канцелярські товари оприбутковано на склад підприємства. Пізніше частину канцелярських товарів отримали підрозділи підприємства: дирекція – на суму 2 000,00 грн, бухгалтерія – на суму 1 500,00 грн, відділ збуту – на суму 1 500,00 грн, цеха – на суму 700,00 грн, будинок культури підприємства – на суму 2 000,00 грн.

5.2. Імітаційна вправа «Розподіл транспортно-заготівельних витрат»

Завдання імітаційної вправи:

а) здійснити необхідні розрахунки:

- 1) розрахунок вартості оприбуткованих матеріалів та транспортно-заготівельних витрат, що до них належать;
- 2) розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат;
- 3) розрахунок залишків по субрахунках 201.1 і 201.2 на кінець звітнього місяця;

б) скласти журнал господарських операцій.

Опис господарської ситуації. На підприємстві облік транспортно-заготівельних витрат щодо сировини і матеріалів ведеться на окремому субрахунку рахунка 201. Залишки по субрахунках на початок місяця наступні: дебет 201.1 «Вартість матеріалів» – 220 000,00 грн, дебет 201.2 «Транспортно-заготівельні витрати» – 15 000,00 грн. За звітний період підприємством придбано за грошові кошти матеріали на суму 900 000,00 грн (у тому числі ПДВ). Транспортно-заготівельні витрати (транспортування сторонньою організацією) по придбаним матеріалам склали 108 000,00 грн (у тому числі ПДВ). За той же звітний місяць матеріали витрачені на виробництво на суму 580 000,00 грн.

Результати розрахунку розподілу транспортно-заготівельних витрат і залишків по рахунках 201.1 і 201.2 доцільно представити у вигляді таблиці 5.1.

Таблиця 5.1

Розподіл транспортно-заготівельних витрат

Показник	Вартість матеріалів, грн (рах. 201.1)	Транспортно-заготівельні витрати, грн (рах. 201.2)
Залишок на початок місяця	?	?
Надійшло за місяць	?	?
Вибуло за місяць	?	?
Залишок на кінець місяця	?	?

5.3. Імітаційна вправа «Розрахунок оцінки запасів при їх вибутті»

Завдання імітаційної вправи:

а) виконати розрахунок оцінки запасів при їх вибутті методом ідентифікованої собівартості;

б) виконати розрахунок оцінки запасів при їх вибутті методом середньозваженої собівартості;

в) виконати розрахунок оцінки запасів при їх вибутті методом перших за часом надходження запасів собівартості.

Опис господарської ситуації. На підприємстві є наступна інформація про надходження на склад і списання у виробництво матеріалів (табл. 5.2).

Таблиця 5.2

Інформація про надходження на склад і списання у виробництво матеріалів

Дата	Кількість матеріалів по відповідному замовленню, кг				Ціна, грн	Усього, грн
	Усього	А	Б	В		
1	2	3	4	5	6	7
Залишок на 01.02.2022	200	100	100		40,00	
Придбано: 05.02.2022	400	100	200	200	42,00	500
09.02.2022	500	-	400	-	41,00	400
22.02.2022	300	-	-	300	43,00	300

Продовження табл. 5.2

1	2	3	4	5	6	7
Передано: 02.02.2022	100	-	-	-	-	-
15.02.2022	700	-	-	-	-	-
26.02.2022	500	-	-	-	-	-
Залишок на 01.03.2022	100	-	-	-	-	-

6. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИПУСКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Ситуація 1. Металургійне підприємство по основному виробництву за звітний місяць мало наступні показники по витратах (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Витрати основного виробництва металургійного підприємства за звітний
місяць

Показник	Сума, грн
1. Матеріали	150 000,00
2. Заробітна плата виробничого персоналу	400 000,00
3. Нарахування на заробітну плату	?
4. Орендна плата за поточний місяць (без ПДВ)	3 260 000,00
5. Амортизація основних засобів	1 500 000,00
6. Розподілені загальновиробничі витрати	100 000,00
Разом	?

Показники по завершеному виробництву за звітний місяць наведені у таблиці 6.2.

Таблиця 6.2

Показники по незавершеному виробництву, грн

Стаття	На початок місяця	На кінець місяця
Матеріали	2 000,00	3 000,00
Напівфабрикати	-	2 000,00
Зарплата	1 800,00	3 200,00
Соціальне страхування	?	?
Разом	?	?

Необхідно виконати наступне:

- а) здійснити розрахунок собівартості оприбуткованої продукції;
- б) скласти журнал господарських операцій.

Ситуація 2. Металургійне підприємство протягом місяця здійснило такі господарські операції: відпущено у виробництво матеріали вартістю 5 211 919,00 грн; використано для адміністративних цілей малоцінні та швидкозношувані предмети на суму 820,52 грн; нараховано заробітну плату робітникам основного виробничого цеху – 250 199,50 грн; нараховано єдиний соціальний внесок – 55 043,89 грн; нараховано амортизацію на основні засоби виробничого обладнання – 133 799,00 грн; нараховано амортизацію на основні засоби загальновиробничого обладнання – 56 897,00 грн.

Необхідно виконати наступне:

- а) відобразити ситуацію в журналі господарських операцій з використанням тільки рахунків класу 8;
- б) відобразити ситуацію в журналі господарських операцій з використанням тільки рахунків класу 9;
- в) відобразити ситуацію в журналі господарських операцій з використанням рахунків класів 8 та 9.

Ситуація 3. Металургійне підприємство протягом звітного періоду виготовило два види продукції. Вартість матеріалів, заробітна плата виробничих робітників та інші прямі витрати прямо відносяться на виробничу собівартість продукції. Виробнича собівартість складає 1 560 000,00 грн, у тому числі:

- а) прямі витрати: матеріальні витрати – 1 300 000,00 грн, витрати на оплату праці – 110 000,00 грн, інші прямі витрати – 50 000,00 грн;
- б) розподілені загальновиробничі витрати – 100 000,00 грн.

За першим видом продукції матеріальні витрати склали 750 000,00 грн, витрати на оплату праці – 50 000,00 грн, інші прямі витрати – 20 000,00 грн. За другим видом продукції матеріальні витрати дорівнюють 550 000,00 грн, витрати на оплату праці – 60 000,00 грн, інші прямі витрати – 30 000,00 грн.

Необхідно виконати наступне:

- а) визначити виробничу собівартість першого та другого видів продукції, здійснивши розподіл загальновиробничих витрат пропорційно матеріальним витратам;

б) визначити виробничу собівартість першого та другого видів продукції, здійснивши розподіл загально виробничих витрат пропорційно витратам на оплату праці.

Ситуація 4. Металургійний комбінат виготовляє окатиші. На кожному з переділів продукція є напівфабрикатом для наступного переділу. Дані про витрати на кожному переділі наведені у таблиці 6.3.

Таблиця 6.3

Вихідні дані про витрати металургійного комбінату, тис. грн

Статті витрат підприємства	Переділи			Разом
	1	2	3	
Основні матеріали	800,00	1120,00	1150,00	?
Напівфабрикати власного виробництва	?	?	?	?
Допоміжні матеріали	220,00	115,00	165,00	?
Основна заробітна плата	58000,00	62051,00	65122,00	?
Додаткова заробітна плата (10% від основної заробітної плати)	?	?	?	?
Відрахування на соціальні заходи	?	?	?	?
Накладні витрати	3600,00	2624,00	3960,00	
Разом витрат по переділу	?	?	?	?
Випуск продукції, тис. т	6851,00			-

Необхідно виконати наступне:

- а) розрахувати відсутні суми;
- б) розрахувати собівартість напівфабрикату по кожному переділу.

Ситуація 5. Відділом технічного контролю металургійного підприємства у серпні виявлено невикорисний брак продукції, витрати на виготовлення якої склали 4 400,00 грн. У складі витрат: матеріальна складова – 2 000,00 грн; нетоварні втрати – 2 400,00 грн. Від ліквідації забракованої продукції оприбутковано матеріали на суму 1 500,00 грн.

Винуватцем визнано робітника, який допустив брак через недбалість. Працівник відшкодував збиток добровільно готівкою в касу. У вересні також виявлено невиправний брак продукції, витрати на виготовлення якої склали 8 440,00 грн. У складі витрат: матеріальна складова – 4 100,00 грн; нетоварні втрати – 4 340,00 грн. Від ліквідації забракованої продукції оприбутковано матеріали на суму 3 600,00 грн. Винуватцем визнано постачальника матеріалів, який погодився з претензією і відшкодував збиток у сумі 4 080,00 грн. Необхідно скласти журнал господарських операцій за серпень та вересень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» із змінами (Редакція від 01.07.2021) // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14> (дата звернення 28.10.2022 р.).

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 із змінами (Редакція від 10.08.2021) // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 28.10.2022 р.).

3. Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7-16 // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (дата звернення 28.10.2022 р.).

4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 299 із змінами // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#top> (дата звернення 28.10.2022 р.).

5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 із змінами (Редакція від 10.08.2021) // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 28.10.2022 р.).

6. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою НБУ №148 від 29.12.2017 р. із змінами // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#top> (дата звернення 28.10.2022 р.).

7. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою НБУ №22 від 21.04.2004 р. із змінами // Законодавство України [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text> (дата звернення 28.10.2022 р.).

8. Король Г. О. Фінансовий облік I : навч. посібник / Г. О. Король, Р. Б. Сокольська, Т. В. Акімова та ін. – Дніпро : НМетАУ, 2020. – 192 с.

9. Король Г. О. Фінансовий облік I : навчальний посібник / Г. О. Король, Р. Б. Сокольська, Т. В. Акімова та ін. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2012. 260 с.

10. Король Г. О. Фінансовий облік I. Частина I : навчальний посібник / Г. О. Король, Р. Б. Сокольська, Т. В. Акімова. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2011. 40 с.

11. Король Г. О. Фінансовий облік I. Частина II : навчальний посібник / Г. О. Король, Р. Б. Сокольська, Т. В. Акімова. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2011. 72 с.

12. Король Г. О. Фінансовий облік I. Частина III : навчальний посібник / Г. О. Король, Р. Б. Сокольська, Т. В. Акімова. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2011. 56 с.

13. Король Г. О. Фінансовий облік I. Частина IV : навчальний посібник / Г. О. Король, Р. Б. Сокольська, Т. В. Акімова. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2011. 68 с.

14. Положення про виконання кваліфікаційної роботи в Українському державному університеті науки і технологій, затверджене Вченою радою УДУНТ (протокол № 3 від 28.12.2021 р.) / Український державний університет науки і технологій: офіційний сайт [Електронний ресурс]. URL : http://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Documents/learning_organization/polozh_kval.pdf (дата звернення 28.10.2022 р.).

15. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін. 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

16. Теловата М. Т. Фінансовий облік 1 (у схемах і таблицях) Частина 1 : навч. посіб. / М. Т. Теловата, О. В. Петраковська ; за заг. ред. М. Т. Теловатої. К. : Інтердрук, 2019. 217 с.
17. Жадько К. С. Бухгалтерський фінансовий облік: ділові ігри, ситуаційні вправи, тести : практикум / К. С. Жадько, Л. Ш. Олійник, В. В. Семенюта. Дніпро : УМСФ, 2018. 100 с.
18. Шара Є.Ю. Фінансовий облік II. навчальний посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко. К. : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 308 с.
19. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : Підручник. – 6-е вид. допов. і перероб. / Н. М. Ткаченко. К. : Алерта, 2013. 982 с.
20. Голов С. Ф. Фінансовий облік / С. Ф. Голов. К. : Лібра, 2010. 976 с.
21. Бабіч В. В. Фінансовий облік (облік активів) : навчальний посібник / В. В. Бабіч, С. В. Сагова. К. : КНЕУ, 2010. 252 с.
22. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 8-те вид., прероб. і доп. Житомир : Рута, 2009. 912 с.
23. Нашкерська Г. В. Фінансовий облік / Г. В. Нашкерська. – К. : Кондор, 2009. 503 с.
24. Чебанова Н. В. Бухгалтерський фінансовий облік : посібник / Н. В. Чебанова, Ю. А. Василенко. К. : Академія, 2009. 671 с.
25. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. – 3-тє вид., перероб. і доп. / В. В. Сопко. К. : КНЕУ, 2009. 578 с.
26. Стельмащук А. М. Бухгалтерський облік : теорія, практика, тренінг : навч. посібник / А. М. Стельмащук. К. : ЦУЛ, 2011. 527 с.

Облік фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю

Ситуація 1.			Таблиця 1 – Розрахунок амортизації за інвестиціями в облігації				
Собівартість облігації	<input type="text"/>		Дата	Номінальна сума відсотка, грн	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн	Сума амортизації, грн	Амортизована собівартість інвестиції, грн
Номінальна вартість облігації	<input type="text"/>		1	2	3	4	5
Сума за облігацію	дисконта	<input type="text"/>		X	X	X	
	премії	<input type="text"/>					
Фіксована ставка відсотка	<input type="text"/>						
Ефективна ставка відсотка	<input type="text"/>						
			Підсумок				X
Ситуація 2.			Таблиця 2 – Розрахунок амортизації за інвестиціями в облігації				
Собівартість облігації	<input type="text"/>		Дата	Номінальна сума відсотка, грн	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн	Сума амортизації, грн	Амортизована собівартість інвестиції, грн
Номінальна вартість облігації	<input type="text"/>		1	2	3	4	5
Сума за облігацію	дисконта	<input type="text"/>		X	X	X	
	премії	<input type="text"/>					
Фіксована ставка відсотка	<input type="text"/>						
Ефективна ставка відсотка	<input type="text"/>						
			Підсумок				X

**Розрахунок зміни вартісного вираження частки інвестора
в капіталі об'єктів інвестування за звітний період***

Показники	Підприємство В	Підприємство Б
Статутний капітал об'єктів інвестування, грн		
Вартість фінансових інвестицій інвестора в об'єкті інвестування, грн		
Частка інвестора у статутному капіталі об'єктів інвестування, %		
Чистий прибуток, що його отримали об'єкти інвестування у звітному році (приріст на 15%), грн		
Дивіденди, оголошені об'єктами інвестування за звітний період (30% чистого прибутку), грн		
Величина власного капіталу об'єктів інвестування після розподілу чистого прибутку, грн		
Вартість фінансових інвестицій інвестора в об'єкті інвестування після переоцінки, грн		
Частка інвестора в капіталі об'єктів інвестування, яку треба відобразити в балансі інвестора після переоцінки інвестицій, %		

* - від дати створення інвестованих підприємств до дати балансу пройшов один звітний період, який став для них прибутковим

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНА ВПРАВА З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ.....	5
2. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНІ ВПРАВИ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, ІНШИХ НЕОБОРОТНИХ МАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ.....	10
3. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	17
4. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНА ВПРАВА З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	28
5. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНІ ВПРАВИ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ.....	34
6. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ ТА ІМІТАЦІЙНІ ВПРАВИ З ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИПУСКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	38
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	42
Додаток А Облік фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю.....	45
Додаток Б Розрахунок зміни вартісного вираження частки інвестора в капіталі об'єктів інвестування за звітний період.....	46